

DE ROOK VAN ÔPIUM.

Omtrent den rook van opium zijn vele jaren geleden onderzoeken gedaan door RÉVEIL. Volgens HENRI MOISSAN mogen daaruit geen gevolgtrekkingen worden afgeleid, die ook van toepassing zijn op het rooken van opium, zooals dat in het Oosten algemeen geschiedt, omdat RÉVEIL de temperatuur niet vaststelde, waarbij de rook werd gevormd en omdat hij geen opium onder handen had gelijk aan dat, hetwelk de rookers gebruiken. De Chineezzen toch laten het opium van te voren eene langdurige en zorgvuldige behandeling ondergaan.

MOISSAN zelf was in het bezit geraakt van drie monsters *chandôo*; zoö heet voor de rookers bereid opium. Eén was afkomstig uit Saïgon, het ander uit Patna en het derde uit Shangaï. Eerst werd de temperatuur bepaald, waaraan opium in de pijp blootgesteld is en vervolgens werd opium ongeveer onder gelijken toevoer van lucht als in de pijp geschiedt bij de gevonden temperatuur van hoogstens 250° zooveel mogelijk verbrand. Er werd zóóveel opium verbrand, dat een scheikundig onderzoek van de verbrandingsprodukten mogelijk was.

Bij 250° was de pijp echter niet uitgebrand. De temperatuur werd nu telkens 25° à 30° hooger gebracht en hetgeen bij deze hoogere temperaturen ontstond werd afzonderlijk opgevangen. Zoo volgden eenige verbrandingen op elkander, totdat de laatste verbranding bij 400° à 425° geschiedde.

Zoolang de temperatuur lager dan 350° bleef, bedroeg het gewicht van den rook slechts een gering gedeelte van dat van het opium; hij bestond uit een kleine hoeveelheid vluchtige parfums en een weinig morphine. De *chandóo* bevat veel minder morphine dan het opium, dat de boven bedoelde bewerking nog moet ondergaan. Zij, die zich de weelde kunnen veroorloven om *chandóo* te rooken en die voorzichtig zijn in het gebruik, zoodat zij tevreden zijn met de opwekking, die de aanraking van de kleine hoeveelheid morphine met het slijmvlies der longen teweegbrengt, kunnen oud worden zonder meer last van het opiumrooken te ondervinden dan velen, die zich levenslang goed bevinden bij het genot van pijp of sigaar.

Anders is het met het grooter aantal van de door de fortuin minder bevoorrechten, die afval rooken. Zoo wordt alles wat er bij verbranding van opium in de chineesche pijp overblijft en wat zich daarin heeft verdicht zorgvuldig bijeen vergaard en dit is onder den naam *dross* een alles behalve onbelangrijk handelsartikel. Dit brandt eerst bij hoogere temperatuur, en hierbij zullen dan stoffen ontstaan, zooals MOISSAN uit de produkten der verbranding bij hoogere temperaturen verzamelde. Vergiftige stoffen komen daarin in veel grooter hoeveelheid voor. Met name pyrrol, aceton, pyridinebasen en hydropyridinebasen zijn dan voorhanden. Deze rook begint reeds bij 300° te ontstaan, de kleur wordt dan witter, de reuk scherper en de werking op het organisme is nu veel schadelijker. (*Comptes rendus* CXV 988).

D. v. C.